

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

ՅՈՒՌԻԱԾՆԵՐ ԵՒ ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ

Էջ

ԼԵԽՈՆ ԽԱՉԻԿԵԱՆ

Հայ Միջնադարեան «Վանից Պատմութեանց» Գնահատման

Հարցի Շուրջ 9

ԲԱԳՐԱՏ ՈՒԼՈՒԹԱՔԵԱՆ, ՄՈՒՐԱԴ ՀԱՍՐԱԹԵԱՆ

Խաղավանք-Խաթրավանք 21

ՑԱՐՈՒԹԻՒՆ ԳԱԼԱՑԵԱՆ

Գառնիկ Տաճարին Վերականգնումը. Թուարանական Վերլուծում 51

ԲԱՍԳԱԼ ԲԱՊՈՒՃԵԱՆ

Հայկական Բազմայարկ Վկայարանին Ծագումն ու Ազդեցութիւնը 59

ՍԵՐԳԷՅ ՈՒՍԱՌԵԱՆ

Արգոնաւորդները եւ Հայաստանը 95

ԵՐՈՒԱՆԴ Հ. ՔԱՍՈՒՆԻ

Թուրէն Գ. (1175-1187) եւ Իր Կտակը 111

ԶԱԻԿՆ ՄՍԼՐԼԵԱՆ

Համաշխարհային Բ. Պատերազմի Հայկական Լեգենը 163

ԱՍՊԵՏ Յ. ՏՕՆԱՊԵՏԵԱՆ

Արտաւազդ Գ. Արտաշէսեանի Դրամահատութիւնը 193

ՆԻԿՈՂՈՍ Կ. ԹԱՀՄԻԶԵԱՆ

Ցովհաննես Երգնկացի Պլուզ եւ Հայ Միջնադարեան Երաժշտական Մշակոյթը 203

ՄԻՆԱՍ ԳՈՃԱՑԵԱՆ

Դաւիթ Անյաղբի Վերագրուած Երկու Ներրողներ 233

ՑԱԿՈԲ ԶՈԼԱՔԵԱՆ

Հալէպի Ազգային Ներսէսեան Ուսումնարանը Աղջկանց եւ Մանչերու Դպրոցներ, 1876-1919 243

ԺԻՐԱՑՐ ԴԱՆԻԿԼԵԱՆ

Հայ Լրագրութեան Առաջին Պատմաբնը 267

ԼԵԽՈՆ Գ. ՄԻՆԱՍԵԱՆ

Սր. Ամենափրկիչ Վանքի Արխիք եւ էմին Ցովսէփ էմինի Երկու Նամակները 281

ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՒՄՆԵՐ

Էջ

ՄԻՀՐԱՆ ՄԻՆԱՍԵԱՆ

Նմուշներ Քեսապի Ժողովրդական Խաղիկներէն ՎԱԶԷ ՂԱԶԱՐԵԱՆ	287
Զապէլ Նսայեանը եւ Վահրամ Ալազանը՝ Վահան Թէքէեանին	299

ՀԱՅԱԳԻՏԱԿԱՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՎՐԵԺ ՆԵՐՍԻՍԵԱՆ՝ Եղիշէ, «Պատմութիւն Վարդանայ եւ Հայոց Պատերազմին» (Թարգմանութիւն եւ ծանօթագրութիւն Ռ. Թոմսոնի): ԻՆԿՐԻՏ ՍԱՄՎԱՆ՝ Ագապի Նասիպեան, «Անգլիա եւ Հայկական Հարցը 1915-1923»: ՑԱԿՈԲ ՊԱՐՍՈՒՄԵԱՆ՝ Ժեռար Տէտէեան, խմբ., «Հայոց Պատմութիւն»: ՄԻՆԱՍ ԳՈՃԱՑԵԱՆ՝ Կիմ Մուրատեան, «Գրիգոր Նազիանզացին Հայ Մատենագրութեան Մէջ»: ՄԻՆԱՍ ԳՈՃԱՑԵԱՆ՝ Միխար Անեցի, «Մատեան Աշխարհավէպ Հանդիսարանաց» (Աշխատասիրութեամբ Հ. Գ. Մարգարեանի): ՎԱԶԷ ՂԱԶԱՐԵԱՆ՝ Ժիրայր Դանիէլեան, «Հայ Նոր Պարբերական Մամուլը 1967-1981»: ՊԱՐՈՅՐ ԱՂՊԱՇԵԱՆ՝ Վարագ Առաքելեան, «Ակնարկներ Հայոց Գրական Լեզուի Պատմութեան»: ԺԻՐԱՑՐ ԴԱՆԻԷԼԵԱՆ՝ Մ. Ն. Յակոբեան, «Զմիւռնահայ Պարբերական Մամուլը 1839-1860»: ԺԻՐԱՑՐ ԴԱՆԻԷԼԵԱՆ՝ Անուշաւան Վրդ. Դանիէլեան, «Մայր Յուցակ Հայերէն Զեռագրաց Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան»: ԵՐՈՒԱՆԴՀ. ՔԱՍՈՒԻՆԻ՝ Ճորն Ա. Պուտնուրեան, «Արեւելեան Հայաստանը Պարսկական Տիրապետութեան Վերջին Տասնամեակներուն 1807-1828»: Ե. Հ. Ք.՝ «Հայ Ժողովրդի Պատմութիւն» Ա.-Ը. Հատորներ (Հայկական ՍՍՀ Գիտութիւնների Ակադեմիայի Հրատարակչութիւն): Ե. Հ. Ք.՝ Տոքք. Զարեհ Պտուկեան, «Դրամագիտական Աշխատանքներու Ժողովածու»: Ե. Հ. Ք.՝ «Հանդէս՝ Հայագիտական Ուսմանց Ընկերակցութեան», Ա. Հոր., (Պատասխանատու խմբագիր՝ Աւետիս Գ. Սանեեան):	309
---	-----

ՄԱՀԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

էջ

Լեւոն Ս. Խաչիկեան (1918-1982)։ Վազգեն Ա. Յակոբեան (1913-1982)։ Արտաշես Բ. Կարինեան (1886-1982)։ Պերճ Ֆ. Սապաղեան (1918-1982)։ Նշան Յ. Մուրատեան (1908-1982)։ Սիսակ Յ. Վարժապետեան (1905-1982)։ Ալեքսանդր Ա. Սահինեան (1910-1982)։ Մատուր Պ. Աղայեան (1911-1982)։ Հայկ Գ. Մելքոնեան (1925-1983)։ Մայիս Թ. Աւդալըբեցեան (1918-1983)։ Գրիգոր Աստարեան (1885-1983)։ Սերոբ Պ. Պօղոսեան (1904-1983)։ Աշոտ Գ. Արքահամեան (1903-1983)։ Արամ Տ. Ղանալանեան (1909-1983)։ Վահե Հայկ (1896-1983)։ Ասատուր Շ. Մնացականեան (1912-1983)։ Աղասի Ա. Եսայեան (1914-1983)։ Գոհար Ազնաւուրեան (1906-1983)։ Մկրտիչ Մ. Մկրեան (1907-1983)։ Միքայել Ն. Յակոբեան (1925-1983)։ Բենիամին Կ. Ժամկոչեան (1895-1984)։ Խոպեր Կոտել (1902-1984)։ Անատոլի Լ. Եակոբոսն (1906-1984)։ Արամայիս Ն. Մնացականեան (1911-1984)։ Առաքել Ն. Պատրիկ (1894-1984)։ Կողմոյ Կողմոյեան (1913-1984)։ Գուրգեն Կ. Եազընեան (1898-1984)։

353

TABLE OF CONTENTS

ARTICLES AND COMMUNICATIONS

	Page
LEVON KHATCHIKIAN	
An Evaluation of the Armenian Medieval "History of Van"	9
BAGRAD OULOUBABIAN, MOURAD HASRATIAN	
The Monastery of Khat	21
HAROUTIUN KALAYIAN	
The Reconstruction of the Temple of Garni (A Mathematical Resolution)	51
PASCAL PABOUDJIAN	
Martyrium Arménien A Etage, Ses Origines. Son Influence	59
SERGEY OUSSARIAN	
The Argonauts and Armenia	95
YERVANT H. KASSOUNY	
Prince Rupen III and His Will	111
ZAVEN MESSERLIAN	
The Armenian Legion of the Second World War	163
ASBED DONABEDIAN	
The Coins of Artavastes III	193
N.G. TAHMIZIAN	
Hovhannes Blooz of Erzenka and the Armenian Music in the Middle Ages	203
MINAS KODJAYIAN	
Two Eulogies Attributed to David Anhaght	233
HAGOP CHOLAKIAN	
The National Nercessian School of Aleppo	243
JIRAIR TANIELIAN	
The First Historian of the Armenian Periodicals	267
LEVON MINASSIAN	
The Archives of Saint Amenapergitch Monastery and the Two letters of Hovsep Emin	281

	Page
NEW FINDS	
MIHRAN MINASSIAN	
Folksongs From Kessab	287
VATCHE GHAZARIAN	
Zabel Yessayan and Vahram Alazan to Vahan Tekeyan	299

ARMENOLOGICAL PUBLICATIONS

BOOKS REVIEWED BY: Vrej Nersessian, Ingrid Samaan, Hagop Barsoumian, Minas Kodjayian, Vatche Ghazarian, Baruyr Aghbashian, Jirair Tanielian, Yervant H. Kassouny.	309
--	-----

NECROLOGY

Levon S. Khatchikian (1918-1982). Vazgen A. Hagopian (1913-1982). Ardashes P. Garinian (1886-1982). Berj F. Sab- baghian (1915-1982). Nishan H. Mouradian (1908-1982). Sissag H. Varjabedian (1905-1982). Alexandre A. Sahinian (1910-1982). Zadour B. Aghayan (1911-1982). Haig K. Melkonian (1925-1983). Mayis T. Avtalbegian (1918-1983). Krikor Astardjian (1885-1983). Serop B. Boghossian (1904-1983). Ashod K. Aprahamian (1903-1983). Aram D. Ghanalian (1909-1983). Vahe Haig (1896-1983). Assadour Sh. Mnatsaganian (1912-1983). Aghassi A. Yessayan (1914-1983). Kohar Aznavourian (1906-1983). Mgerditch M. Mgerian (1907-1983). Mikael N. Hagopian (1925-1983). Peniamin G. Jamgotchian (1895-1984). Robert Godel (1902-1984). Anatoli L. Jacopson (1906-1984). Aramais N. Menatsaganian (1911-1984). Arakel Patric (1894-1984). Kozmo Kozmoyian (1913-1984). Gourgen Yazedjian (1898-1984)	353
--	-----